

SID

ابزارهای پژوهش

سرویس ترجمه تخصصی

کارگاه‌های آموزشی

بلاگ مرکز اطلاعات علمی

سامانه ویراستاری STES

فیلم‌های آموزشی

سامانه ویراستاری (ویرایش متون فارسی، انگلیسی، عربی)

۴۰ درصد تخفیف نوروزی ویژه کارگاه‌ها و فیلم‌های آموزشی

روش تحقیق کمی

روش تحقیق کمی

آموزش مهارت‌های کاربردی در تدوین و چاپ مقالات ISI

آموزش مهارت‌های کاربردی در تدوین و چاپ مقالات ISI

آموزش نرم افزار Word برای پژوهشگران

آموزش نرم افزار Word برای پژوهشگران

ارزشیابی تغییرات در برنامه درسی زبان انگلیسی مقطع هفتم متوسطه

بهادر صادقی^۱ و سمیرا گنجی^۲

کلید واژه‌ها: مفهوم ارزشیابی، زبان انگلیسی مقطع هفتم، زبان انگلیسی اول راهنمایی سابق، روش‌های آموزش زبان، مهارت‌های زبانی

مقدمه

ارزشیابی از دیدگاه و ابعاد مختلف دارای معانی متفاوتی می‌باشد. وبر (۱۹۸۱) ارزشیابی را در معنی عام تعیین ارزش و یا اهمیت یک چیز می‌داند و به صورت خاص‌تر ارزشیابی را تعیین میزان موفقیت اولیه آنها می‌داند. ورتن و سندرز (۱۹۸۷) دو تن از صاحب نظران در حوزه‌ی آموزشی گفته‌اند در آموزش و پرورش، ارزشیابی به یک فعالیت رسمی گفته می‌شود که برای تعیین کیفیت، اثربخشی یا ارزش یک برنامه، پروژه، فرایند، هدف یا برنامه درسی به اجرا در می‌آید. آموزش زبان انگلیسی از دیرباز مورد توجه قرار گرفته است و این امر موجب ظهور رویکردها و روش‌های مختلف زبان شده است (به نقل از کتاب روش‌های آموزش زبان جک سی ریچارد و رودگر، ۱۹۸۶). این روش‌ها در ادوار مختلف بسته به نیاز و توانایی افراد بر روی ابعاد متفاوت زبان مانند گرامر، واژگان، مکالمه و ... تمرکز داشته‌اند و هر کدام طی طول عمر خود با پیامدهایی مواجه شده‌اند.

هدف نوشتار حاضر ارزشیابی تغییرات در برنامه درسی زبان انگلیسی مقطع هفتم (که سابقاً تحت عنوان مقطع اول راهنمایی نام برده می‌شد) می‌باشد این ارزشیابی در پی آن هست که در کتاب جدید زبان انگلیسی مقطع هفتم چه نوع تغییراتی اعمال شده است و این تغییرات در راستای دستیابی به چه اهدافی تنظیم شده است. کتاب مقطع اول راهنمایی سابق بر پایه قواعد گرامری تالیف شده بود و همین امر موجب شد فراگیران در مهارت‌های دیگر توانایی‌های کافی را کسب نکنند. تغییر روش در تالیف کتاب جدید با توجه به نیاز فراگیران می‌باشد، این مطالعه به بررسی تفاوت‌ها و نقاط ضعف و قدرت هر دو کتاب از دیدگاه مدرسان زبان انگلیسی پرداخته است.

روش

در تحقیق حاضر جامعه آماری شامل ۵۰ نفر (۳۹ خانم، ۱۱ آقا) از مدرسان زبان انگلیسی می‌باشد که تجربه تدریس کتاب انگلیسی مقطع هفتم و اول راهنمایی سابق را دارند. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه‌ی ۷ گویه‌ای استفاده گردید که به بررسی نگرش‌های مثبت و منفی مدرسان در هفت حوزه‌ی تدریس حروف، گرامر، انتخاب واژگان و درک مفاهیم آن‌ها و چهار مهارت خواندن، نوشتن، صحبت کردن و گوش کردن پرداخته است. طی این ارزشیابی نظرات مدرسان نسبت به دو کتاب مذکور در هفت حوزه‌ی یاد شده مورد بررسی قرار گرفته است. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون خی اسکووار استفاده گردید.

یافته‌ها

آزمون خی اسکووار به بررسی میزان معنادار بودن اختلافات پرداخته است که با توجه به آن در دو حوزه‌ی تدریس حروف و گرامر تفاوت معناداری حصول نشده است، در حالی که حوزه‌های دیگر تفاوت معناداری را نشان می‌دهند. با توجه به نتایج مندرج در جدول‌ها در سه حوزه‌ی انتخاب واژگان و درک مفاهیم آن‌ها، مهارت شنیداری و مهارت صحبت کردن کتاب هفتم و در دو حوزه‌ی مهارت نوشتاری و مهارت خواندن کتاب اول راهنمایی سابق مورد تایید مدرسان قرار گرفته است. (جدول‌های شماره ۱ و ۲)

^۱ نویسنده مسؤل، دکترای آموزش زبان انگلیسی

^۲ کارشناسی ارشد آموزش زبان انگلیسی (ganji1985@gmail.com)

جدول ۱

Test Statistics

	تدریس حروف	انتخاب واژگان و درک مفاهیم	مهارت شنیداری	روش گرامر	مهارت صحبت کردن	مهارت نوشتاری	مهارت خواندن
Chi-Square	2.000 ^a	13.520 ^a	42.320 ^a	2.000 ^a	42.320 ^a	5.120 ^a	6.480 ^a
df	1	1	1	1	1	1	1
Asymp. Sig.	.157	.000	.000	.157	.000	.024	.011
Exact Sig.	.203	.000	.000	.203	.000	.033	.015
Point Probability	.084	.000	.000	.084	.000	.017	.009

a. 0 cells (.0%) have expected frequencies less than 5. The minimum expected cell frequency is 25.0.

جدول ۲

نظر معلمان	آزمون خی اسکووار	
بین کتاب هفتم و کتاب اول راهنمایی تفاوت چندانی وجود ندارد	تفاوت معناداری ندارد	تدریس حروف
کتاب هفتم بهتر است	تفاوت معناداری دارد	انتخاب واژگان و درک مفاهیم
کتاب هفتم بهتر است	تفاوت معناداری دارد	مهارت شنیداری
بین کتاب هفتم و کتاب اول راهنمایی تفاوت چندانی وجود ندارد	تفاوت معناداری ندارد	روش گرامر
کتاب هفتم بهتر است	تفاوت معناداری دارد	مهارت صحبت کردن
کتاب اول راهنمایی بهتر است	تفاوت معناداری دارد	مهارت نوشتاری
کتاب اول راهنمایی بهتر است	تفاوت معناداری دارد	مهارت خواندن

بحث و نتیجه‌گیری

با توجه به یافته‌های این مطالعه می‌توان این‌گونه استنباط نمود که هر دو کتاب دارای نقاط ضعف و قوت در آموزش مهارت‌های متنوع زبان انگلیسی می‌باشند. از میان حوزه‌های ارائه شده در پرسشنامه، در پنج مورد انتخاب واژگان و درک مفاهیم، مهارت شنیداری، مهارت صحبت کردن، مهارت نوشتاری و مهارت خواندن تفاوت‌ها معنادار هستند که با توجه به تحلیل انجام شده در سه حوزه‌ی انتخاب واژگان و درک مفاهیم، مهارت شنیداری و مهارت صحبت کردن کتاب زبان مقطع هفتم تأثیر مثبت بیشتری بر یادگیری فراگیران داشته است و در دو حوزه‌ی مهارت نوشتاری و مهارت خواندن کتاب زبان اول راهنمایی سابق قوی‌تر عمل کرده است، این در حالی است که در تدریس حروف و گرامر تفاوت معناداری حصول نشده است. با توجه به توضیحات ارائه شده در مورد روش تألیف در هر کتاب می‌توان این‌گونه نتیجه گرفت که هر دو کتاب در نوع خود موفق عمل کرده‌اند و تغییرات حاضر در کتاب مقطع هفتم به این دلیل است که شناخت کافی نسبت به نیاز فراگیران و جامعه از آموزش زبان حاصل شده است و این تغییر روش به خاطر رفع نیاز فراگیران است. با نگاهی به تاریخ ظهور روش‌های مختلف آموزش زبان می‌توان به این امر پی برد که روش گرامر مدار GTM بسیار قدیمی است از این رو گذشت زمان و شناسایی نیاز فراگیران موجب شده است چنین تحولاتی در حوزه‌ی آموزش زبان به وجود آید.

منابع

Richards, Jach C., Rofgers, Theodore S. (2001). *Approaches and Methods in Language Teaching*: Cambridge University Press.

SID

ابزارهای پژوهش

سرویس ترجمه تخصصی

کارگاه‌های آموزشی

بلاگ مرکز اطلاعات علمی

سامانه ویراستاری STES

فیلم‌های آموزشی

سامانه ویراستاری (ویرایش متون فارسی، انگلیسی، عربی)

۴۰ درصد تخفیف نوروزی ویژه کارگاه‌ها و فیلم‌های آموزشی

روش تحقیق کمی

روش تحقیق کمی

آموزش مهارت‌های کاربردی در تدوین و چاپ مقالات ISI

آموزش مهارت‌های کاربردی در تدوین و چاپ مقالات ISI

آموزش نرم افزار Word برای پژوهشگران

آموزش نرم افزار Word برای پژوهشگران